

Sygn. akt VIII U 2381/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014 r. w Gliwicach

sprawy A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 1 sierpnia 2013 r. **nr** (...)

1. umarza postępowanie w zakresie w jakim odwołanie ubezpieczonego zostało uwzględnione decyzją organu rentowego z dnia 5 września 2013 r.,
2. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do obliczenia wysokości emerytury z zastosowaniem przelicznika 1,8 do okresu jego pracy górniczej od 8 sierpnia 2008 r. do 25 sierpnia 2008 r.

(-) SSO Janina Kościelniak

Sygn. akt: VIII U 2381/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. zaskarżoną decyzją z dnia 20.01.2014 r., ponownie ustalił ubezpieczonemu A. K. (K.) wysokość emerytury górniczej, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: z 2009 r., nr 153, poz. 1227). W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia wskazano m.in., że przy ustalaniu wysokości emerytury, okres pracy górniczej obliczono w sposób następujący: 180 miesięcy x 1,8 - co dało 324 miesiące; 111 miesięcy x 1,2 - co dało 133,2 miesiące; łącznie 457,2 miesiące.

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. Odwołujący wniósł o obliczenie wysokości emerytury z zastosowaniem przelicznika 1,8 w stosunku do zatrudnienia: od 6.04.1990 r. do 25.02.1999 r. oraz od 17.03.1999 r. do nadal, tj. okresów kiedy skarżący był i wciąż pozostaje czynnym członkiem służby ratownictwa górniczego.

Zawnioskowano nadto o przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność ubezpieczonego, a także dopuszczenie dowodu z zaświadczenia z dnia 5.04.2013 r. o uczestnictwie w czynnym ratownictwie górniczym.

W związku z powyższym odwołaniem ZUS ponownie przeanalizował sprawę i wydał decyzję zmieniającą z dnia 5.09.2013 r. w której przy ustalaniu wysokości emerytury, okres pracy górniczej obliczono w sposób następujący: 280 miesięcy x 1,8 - co dało 504 miesiące; 11 miesięcy x 1,2 - co dało 13,2 miesiące; łącznie 517,2 miesiące.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu organ rentowy wyjaśnił, że przelicznik 1,8 zastosował do następujących okresów: od 1.10.1987 r. do 3.05.1988 r., od 6.04.1990 r. do 25.02.1999 r. (z wyłączeniem okresów pobierania zasiłków chorobowych), od 17.03.1999 r. do 7.08.2008 r. (z wyłączeniem okresów pobierania zasiłków chorobowych) oraz od 26.08.2008 r. do 4.04.2013 r. (z wyłączeniem okresów pobierania zasiłków chorobowych). ZUS nie zastosował natomiast przelicznika 1,8 do okresu pracy ubezpieczonego od 8.08.2008 r. do 25.08.2008 r., ponieważ wtedy skarżący był delegowany przez radę nadzorczą spółki na członka zarządu – dyrektora ds. technicznych (...) S.A. w G., a jest to zdaniem organu rentowego, praca w administracji spółki, a nie w kierownictwie ruchu kopalń i jako taka nie może zostać uznana za pracę górniczą, a w konsekwencji nie może zostać do niej zastosowany przelicznik 1,8.

Ustosunkowując się do stanowiska ZUS w przedmiocie odwołania, skarżący wniósł o uzupełnienie decyzji z dnia 5.09.2013 r., poprzez zastosowanie przelicznika 1,8, tj. przelicznika właściwego dla ratownictwa górniczego w stosunku do okresu od 8.08.2008 r. do 25.08.2008 r. W uzasadnieniu ubezpieczony nadmienił, iż funkcję w radzie nadzorczej pełnił niezależnie od pracy górniczej na stanowisku kierownika (...) Zakładu (...). Ubezpieczony wskazał, że w okresie od 8.08.2008 r. do 25.08.2008 r. przebywał na polach górniczych wymagany i potwierdzony przez zakład pracy czas pracy jak i uczestniczył czynnie w działaniach drużyny ratowniczej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się (...) W dniu 19.07.2013 r. wniósł o ponowne ustalenie wysokości emerytury górniczej.

Ubezpieczony od 1.10.1987 r. do nadal jest zatrudniony w Kopalniach i Zakładach (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Jak wynika z zaświadczenia pracy z dnia 4.04.2013 r., wystawionego przez (...) S.A.” w G., skarżący zajmował następujące stanowiska w Kopalniach i Zakładach (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. od 1.10.1987 r. do nadal pracując stale i w pełnym wymiarze czasu pracy:

- od 1.10.1987 r. do 3.05.1988 r., w charakterze nadgórnika w Oddziale Górniczym,
- od 8.05.1989 r. do 30.09.1990 r., w charakterze nadgórnika w Oddziale Górniczym,
- od 1.10.1990 r. do 31.12.1991 r., w charakterze sztygara zmianowego w Oddziale Górniczym,
- od 1.01.1992 r. do 30.09.1996 r., w charakterze sztygara zmianowego Oddziału Wydobywczego,
- od 1.10.1996 r. do 31.12.1996 r., w charakterze sztygara objazdowego,
- od 1.01.1997 r. do 31.12.1998 r., w charakterze dyspozytora (...) Zakładu (...) – sztygara objazdowego,
- od 1.01.1999 r. do 30.09.2001 r., w charakterze sztygara objazdowego,
- od 1.10.2001 r. do 28.02.2002 r., w charakterze dyspozytora zmianowego (...) Zakładu (...),
- od 1.03.2002 r. do 31.08.2003 r., w charakterze sztygara objazdowego,

- od 1.09.2003 r. do 31.01.2007 r., w charakterze starszego inspektora specjalności górniczej-zastępcy kierownika D. (...) Górniczej i Geologii,
- od 1.02.2007 r. do 7.08.2008 r., w charakterze kierownika D. (...),
- od 26.08.2008 r. do 16.09.2008 r., w charakterze kierownika D. (...),
- od 17.09.2008 r. do 14.06.2009 r., w charakterze zastępcy dyrektora kopalni- zastępcy kierownika (...) Zakładu (...),
- od 15.06.2009 r. do nadal na stanowisku Kierownika D. (...) Górniczej i Geologii.

W dniu 8.08.2008 r. skarżący zawarł umowę o pracę z Kopalniami i Zakładami (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G., reprezentowanymi przez radę nadzorczą spółki. W umowie tej zaznaczono, iż spółka działając na podstawie uchwały rady nadzorczej nr (...) z dnia 8.08.2008 r. w sprawie delegowania członka rady nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członka zarządu – dyrektora ds. technicznych, zatrudnia ubezpieczonego na stanowisku członka zarządu – dyrektora ds. technicznych spółki. Powyższa umowa została zawarta na czas nie dłuższy niż 3 miesiące licząc od dnia podjęcia przez radę nadzorczą uchwały o delegowaniu, zobowiązując skarżącego do świadczenia pracy w pełnym wymiarze czasu pracy. Natomiast od 12.08.2008 r. skarżącemu powierzono obowiązki dyrektora kopalni – kierownika (...) Zakładu (...) do dnia ustania delegowania do pełnienia obowiązków członka zarządu – dyrektora ds. technicznych.

W okresie spornym, tj. **od 8.08.2008 r. do 25.08.2008 r.**, skarżący wykonywał pracę najpierw do dnia 11.08.2008 r. jako kierownik D. (...), a następnie od 12.08.2008r. jako dyrektor kopalni - kierownik (...) Zakładu (...) pełniąc jednocześnie funkcję członka Zarządu - dyrektora ds. technicznych. Zakres kompetencji skarżącego na w/ w stanowisku kierownika (...) Zakładu (...) pokrywał się z zakresem obowiązków wykonywanych na dotychczas zajmowanym stanowisku, tj. stanowisku Kierownika D. (...), przy czym obejmował zarząd całością kopalni, a nie tylko działem, zarząd służbami górniczymi, a dodatkowo także służbami mechanicznymi. Z dniem 26.08.2008r. ubezpieczony powrócił na dotychczasowe stanowisko Kierownika D. (...).

W okresie spornym skarżący wykonywał swoje czynności na polach górniczych codziennie przez co najmniej połowę czasu pracy. Jego dzień roboczy na polach górniczych zaczynał się o 8:00, a kończył się o 13:30. Odwołujący nadzorował kwestie wydobywcze i inwestycyjne. Na początku tzw. „dniówki” ubezpieczony dokonywał czynności związanych z odprawą. W dalszej kolejności nadzorował teren kopalni, co polegało m.in. na sprawdzeniu działania otworów.

W sierpniu 2008 r. zdarzały się również akcje ratownicze, które miały miejsce na terenie kopalni kilka razy w tygodniu. W trakcie takiej akcji rola odwołującego polegała na sprawowaniu bezpośredniego nadzoru nad jej przebiegiem - ubezpieczony był kierownikiem akcji w obiekcie. Jedną z częstszych sytuacji awaryjnych stanowiła konieczność wymiany głowicy geologicznej. Wówczas odwołujący zabezpieczał teren pod wymianę głowicy, tj. przygotowywał go do przeprowadzenia akcji. Po sprawdzeniu, iż wykonano czynności z zakresu bezpieczeństwa pracy, wpuszczał jednostkę usuwającą zaistniałą usterkę i nadzorował bezpośrednio działanie tej jednostki. Każda akcja ratownicza wymagała stałego, bliskiego kontaktu z podwładnymi pracownikami, który czynił możliwym wydawanie koniecznych dyspozycji, w tym polecenia wycofania załogi w razie zagrożenia.

Pełnienie funkcji członka zarządu nie kolidowało z wykonywaniem pracy na stanowisku dyrektora kopalni - kierownika (...) Górniczego i wiążącym się z tym stanowiskiem kierowaniem akcjami ratowniczymi.

(...) SA nie zatrudniła w okresie od 8.08.2008 r. do 25.08.2008 r. żadnego pracownika na stanowisko zajmowane przez odwołującego przed dniem 8.08.2008 r., tj. stanowisko kierownika D. (...).

W okresie spornym ubezpieczony uczestniczył w obradach zarządu jeden raz, posiedzenie to odbyło się w godzinach od 13:00-16:00.

Odwołujący jest członkiem drużyny ratownictwa górniczego. Skarżący pełnił obowiązki z tym związane najpierw w okresie od 6.04.1990 r. do 25.02.1999 r. a następnie od 17.03.1999 r. do nadal.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o: akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego za okres jego zatrudnienia w (...) S.A. w G., zaświadczenie Kopalnianej (...) przy (...) S.A. w G. z dnia 5.04.2013 r. (vide k. 23 a.s.), pismo (...) S.A. w G. z dnia 28.01.2014 r. (vide k. 46 a.s.), zeznania świadka M. P. (vide k. 41 a.s.), zeznania ubezpieczonego A. K. (vide k. 47 a.s.).

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za wystarczający do poczynienia rzetelnych ustaleń w sprawie, a w konsekwencji do wydania rozstrzygnięcia opartego na faktach.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd umorzył postępowanie w zakresie w jakim organ rentowy uwzględnił odwołanie skarżącego w decyzji z dnia 5.09.2013 r., mając na uwadze treść art. 477¹³ k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem, zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd – przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony – powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy.

Stosownie do treści art. 50 d ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227), przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym następujące okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego:

1) w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych; 2) w drużynach ratowniczych.

Stosownie natomiast do treści art. 50d ust. 2, okresy pracy wymienione w ust. 1 pkt 2 zalicza się w wymiarze półtorakrotnym również tym pracownikom dozoru ruchu i kierownictwa ruchu kopalń, którzy pracują przez co najmniej połowę dniówek roboczych w miesiącu pod ziemią, w kopalniach siarki lub w kopalniach węgla brunatnego.

Z kolei jak stanowi ust. 3 powoływanego artykułu, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowo stanowiska pracy, na których zatrudnienie zalicza się w myśl ust. 1 i 2 w wymiarze półtorakrotnym.

W końcu powołania wymaga art. 51 ust. 1, pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur, o których mowa w art. 50a lub 50e, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, przelicznik 1,8 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50d. Stosownie do treści ust. 2 tego artykułu przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur łączny okres pracy obliczony z zastosowaniem przeliczników, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w wymiarze nie dłuższym niż 45 lat.

Miarodajnym w kontekście rozstrzyganej sprawy aktem prawnym jest również Zarządzenie nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z 23.12.1994 r. w sprawie określenia stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i kopalniach węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą. W załączniku nr 3 w/w

zarządzenia w dziale A, pod poz. 1 figuruje stanowisko dyrektora przedsiębiorstwa, kopalni lub zakładu – kierownika ruchu zakładu górniczego.

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy praca wykonywana przez ubezpieczonego w okresie spornym, tj. od 8.08.2008 r. do 25.08.2008 r. jest pracą górniczą uzasadniająca zastosowanie przy obliczaniu wysokości emerytury przelicznika 1,8.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego odwołujący przez co najmniej połowę wymiaru czasu pracy sprawował nadzór na polach górniczych, co polegało m.in. na sprawdzaniu prawidłowości funkcjonowania otworów, a oprócz tego koordynował on w sposób bezpośredni awarie, które miały miejsce w kopalni kilka razy w tygodniu. Równocześnie ubezpieczony był członkiem drużyny ratowniczej. Ustalenia poczynione przez Sąd wskazują nadto, iż w okresie spornym odwołujący wykonywał ten sam zakres obowiązków wiążący się z dotychczas zajmowanym stanowiskiem kierownika D. (...), poszerzony o obowiązki kierownika (...) Zakładu (...), tj. zarządzał całością kopalni, a nie tylko działem, a nadto nie tylko oddziały górnicze, ale także mechaniczne. Oprócz tego ubezpieczony piastował dodatkową funkcję, mianowicie stanowisko członka zarządu - dyrektora ds. technicznych (...) S.A. w G., które w ocenie organu rentowego wyklucza zakwalifikowanie pracy wykonywanej przez odwołującego od 8.08.2008 r. do 25.08.2008 r. do kategorii prac o których mowa w Załączniku nr 3, powoływanego Zarządzenia nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu. ZUS bowiem pozostaje na stanowisku, iż obowiązki członka zarządu dyrektora ds. technicznych miały charakter administracyjny. Powyższe nie zasługuje jednak na aprobatę. Skoro bowiem skarżący w związku z pełnieniem funkcji członka zarządu tylko raz uczestniczył w posiedzeniu zarządu (...) S.A. w G. i miało to miejsce w godzinach popołudniowych, to bezzasadny jest zarzut ZUS podważający dopuszczalność zakwalifikowania pracy świadczonej przez odwołującego w okresie spornym jako pracy górniczej w rozumieniu Zarządzenia nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu, Załącznika nr 3, działu A, poz. 1. Istotną jest również okoliczność, iż w okresie od 8.08.2008 r. do 25.08.2008 r. w (...) S.A. w G., nie zatrudniono nikogo na stanowisko zajmowane przez skarżącego w okresie poprzedzającym okres sporny, tj. stanowisko kierownika D. (...), co uwiarygadnia okoliczność wykonywania obowiązków pokrywających się z czynnościami na w/w stanowisku, oprócz innych czynności przydanych mu w związku z nowym zaszerogowaniem na stanowisku kierownika (...) Zakładu (...).

W ocenie Sądu fakt zatrudnienia odwołującego na stanowisku kierownika (...) Zakładu (...) z jednoczesnym piastowaniem funkcji członka zarządu - dyrektora ds. technicznych nie stanowi przeszkody do zastosowania do okresu od 8.08.2008 r. do 25.08.2008 r. przelicznika 1,8. Bez znaczenia pozostaje zaniechanie przez (...) S.A. w G. ujęcia spornego okresu zatrudnienia w zaświadczeniu datowanym na 4.04.2013 r. Sąd bowiem w drodze innych środków dowodowych ustalił, iż ubezpieczony w okresie spornym wykonywał przez co najmniej połowę wymiaru czasu pracy czynności na polach górniczych, co czyni jego żądanie zasadnym.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹³ k.p.c. umorzył postępowanie z zakresie zmienionym decyzją z dnia 5.09.2013 r. orzekając jak w punkcie pierwszym wyroku. Z kolei w punkcie drugim, uwzględnił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

SSO Janina Kościelniak